

Uchwała Nr XXIX/160/21
Rady Gminy w Sieciechowie
z dnia 20 stycznia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata
2021-2025

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 218) oraz art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Stanisław Potyra

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 -2025

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą i osób stosujących przemoc w rodzinie określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

I. Wstęp

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność (również seksualną), powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Ponieważ przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka i jest zawsze zjawiskiem negatywnym, należy jej przeciwdziałać i chronić ofiary przemocy. Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, to w niej kształtuje się osobowość, system wartości i zachowań; rodzice są wzorem dla młodego pokolenia i uczą wzajemnych relacji międzyludzkich. Jeżeli w rodzinie panuje spokój i harmonia umożliwia to prawidłowe funkcjonowanie wszystkich jej członków a także wychowanie młodego pokolenia zgodnie z normami moralnymi, prawnymi i oczekiwaniami społecznymi.

Ponieważ „przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą pętlę przemocy, spinającą coraz to nowe generacje pokoleń” (J. Malinowski- 1996 r.) jest to problem tym bardziej dotkliwy i wywołujący długotrwałe skutki. Przemoc w rodzinie istniała od zarania dziejów, na światło dzienne wychodzi ona jednak wraz ze wzrostem świadomości społecznej i nie jest ona łatwa do rozpoznania i zdiagnozowania. Przemoc w rodzinie polega na:

- działaniu celowym i skierowanym przeciwko innym członkom rodziny w celu uzyskania kontroli nad ofiarami,
- naruszaniu praw i dóbr osobistych ofiar (prawo nietykalności fizycznej, godności, stabilizacji, poczucia bezpieczeństwa psychicznego i materialnego),
- wykorzystywaniu przewagi fizycznej i psychicznej oraz ekonomicznej sprawcy nad ofiarą (np. w relacji: dorosły – dziecko; dorosły – staruszek; zdrowy – chory; mężczyzna – kobieta; dysponent środków finansowych – osoba zależna finansowo).

Występują następujące rodzaje przemocy w rodzinie:

- fizyczna,
- psychiczna,
- seksualna,
- ekonomiczna.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem tym bardziej szkodliwym, że raz zaistniała ma tendencje do powtarzania się i uzależniania ofiary od sprawcy. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i w efekcie ostatecznym może prowadzić do poważnych skutków, ciężkich przestępstw czy samobójstw.

II. Adresaci programu

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Sieciechów.

III. Diagnoza środowiska

Gmina Sieciechów składa się z 16 sołectw, zamieszkuje ją 3875 osób (stan na 31.12.2020 r.). W całości jest to teren wiejski, rolniczy o bardzo niewielkiej ilości zakładów pracy, stąd też osoby w wieku produkcyjnym pracujące poza rolnictwem dojeżdżają do pracy do miast położonych w niedalekiej odległości (codziennie) lub wyjeżdżają na tydzień do pracy w miastach położonych dalej. Również młodzież uczęszczająca do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych musi dojeżdżać codziennie poza teren swojego zamieszkania lub też opuszczać rodzinę i zamieszkiwać w internatach lub na stancjach.

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie w roku 2020 zwróciło się o pomoc 89 rodzin, które posiadały niewystarczające środki finansowe na utrzymanie siebie i rodziny. Ośrodek wypłacał również zasiłki rodzinne na około 250 dzieci a także fundusz alimentacyjny na 17 osób uprawnionych. Te dane liczbowe świadczą, że Gmina nie należy do bogatych a ludziom nie żyje się łatwo i nie zawsze potrafią zaspakajać potrzeby finansowe własne i rodziny. Ten stan rodzi niejednokrotnie frustracje czego następstwem bywają różnego rodzaju patologie, między innymi również przemoc.

Od dnia 1 lipca 2011 roku działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny, do którego wpływają tzw. „Niebieskie Karty” tj. dokumenty potwierdzające podejrzenie istnienia w rodzinie przemocy. Najczęściej założycielami tych kart jest Policja, która to jest wzywana przez członka rodziny, który doświadcza przemocy ze strony innych członków rodziny.

W roku 2016 zostało sporządzonych 7 „Niebieskich Kart” w tym 5 przez przedstawicieli Policji i 2 przez pracowników socjalnych, po działaniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych zostało zakończonych w danym roku 4 karty z powodu ustania przemocy, natomiast wobec sprawców których Niebieskie Karty nie zostały zakończone działania były podejmowane w następnym roku.

W roku 2017 zostało sporządzonych 7 nowych kart w tym 5 przez przedstawicieli Policji oraz 2 przez pracowników socjalnych. W wyniku podejmowanych działań zakończono 2 karty z powodu ustania przemocy w rodzinie.

W roku 2018 Policja sporządziła 5 „Niebieskich Kart.” W wyniku prac Zespołu oraz grup roboczych zakończono 2 karty z powodu ustania przemocy.

W roku 2019 r zostało sporządzonych 6 nowych „Niebieskich Kart”, w tym 5 przez przedstawicieli Policji i 1 przez oświatę z czego po ustaniu przemocy zakończono 2 karty.

W roku 2020 Policja założyła 9 kart z czego po ustaniu przemocy zakończono 1 kartę a w przypadku 1 karty powodem zakończenia był fakt wyprowadzenia się sprawcy.

Karty, które nie zostają zakończone w roku założenia są kontynuowane dalej.

Zespół Interdyscyplinarny, w razie potrzeby powoływał grupy robocze w skład których wchodził przedstawiciele różnych instytucji: kuratorzy sądowi, pracownicy socjalni, nauczyciele, policjanci. W razie potrzeby, działania sprawców były monitorowane przez pracowników socjalnych i patrole policji, natomiast w przypadku rodzin posiadających dzieci w wieku szkolnym porad udzielał pedagog szkolny i nauczyciele - wychowawcy.

Wobec sprawców przemocy stosowano różne metody działań: złożono zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Kozienicach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się fizycznego i psychicznego sprawców przemocy nadużywających alkoholu kierowano na leczenie odwykowe, pokrzywdzonym udzielano informacji gdzie szukać pomocy. Zespół zmotywował również do dobrowolnego podjęcia terapii odwykowej osoby tego wymagające, natomiast kobiety i dzieci będące ofiarami przemocy otrzymały pomoc psychologiczno-pedagogiczną. W wyniku otrzymania informacji o możliwości zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa 1 osoba dotknięta przemocą złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad rodziną. W razie potrzeby pomocy finansowej udzielił Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie.

Z przedstawionych tu danych wynika, że problem przemocy na terenie Gminy Sieciechów istnieje i podejmowanie czynności związanych z jej zapobieganiem jak również pomoc osobom dotkniętym przemocą jest wskazana i konieczna.

IV. Cele programu

1. Cel ogólny

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin w których przemoc występuje, a także zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.

2. Cele szczegółowe

- zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy poprzez zrozumienie, że przemoc zawsze jest zjawiskiem negatywnym,
- wzrost liczby osób przeszkolonych przygotowanych do niesienia pomocy rodzinom w których występuje przemoc,
- nakierowanie placówek (szkoły, zakłady opieki zdrowotnej, GOPS) na pomoc dla osób dotkniętych przemocą,
- edukacja środowiska lokalnego (ulotki, broszury, festyny),
- otwarcie się rodzin w których występuje przemoc na pomoc z zewnątrz,
- celem ostatecznym jest spadek liczby osób, których przemoc dotyczy.

Aby osiągnąć w/w cele należy dążyć do:

- zwiększenia skuteczności pomocy ofiarom przemocy - ochrony ofiar przemocy poprzez wsparcie medyczne, prawne, psychologiczne i społeczno-socjalne,
- objęcie sprawców przemocy działaniem korekcyjno - edukacyjnym.

W tym celu w Gminie Sieciechów działa Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został powołany przez Wójta.

V. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Niepubliczne Ośrodki Zdrowia w Sieciechowie i w Zajezierzu,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Placówki oświatowe działające na terenie gminy,
5. Komisariat Policji w Gniewoszowie.

A także współpraca z innymi instytucjami, a w szczególności z:

1. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach,
2. Sądem Rejonowym w Kozienicach,
3. Poradnią Leczenia Uzależnień w Kozienicach,
4. Prokuraturą Rejonową w Kozienicach.

VI. Zadania do realizacji należące do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe pod kątem występowania przemocy,
- przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy w rodzinie i uruchamianie procedur mających na celu niesienie pomocy, procedura „Niebieskiej Karty”,
- prowadzenie rozmów z ofiarami przemocy oraz jej sprawcami,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej występowania przemocy w konkretnych przypadkach
- występowanie z wnioskiem do prokuratury o wszczęcie postępowania w sprawie znęcania się nad rodziną,
- występowanie z wnioskiem do policji o podjęcie działań interwencyjnych lub prewencyjnych w indywidualnych przypadkach,
- zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy poprzez zatrudnienie psychologa (w miarę możliwości gminy),
- współpraca z nauczycielami i służbą zdrowia w sprawie przemocy nad uczniami, dziećmi i niemowlętami a także innymi osobami,
- zakańczanie procedury „Niebieskiej Karty „ w momencie ustania przemocy,
- inne, w zależności od rozeznanych potrzeb w indywidualnych przypadkach.

VII. Finansowanie realizacji programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy, w szczególności GKRPA i środki przeznaczone na utrzymanie GOPS.